

MAANTEEAMET

Alutaguse Vallavalitsus
info@alutagusevald.ee
Tartu mnt 56
Iisaku alevik, Alutaguse vald, 41101,
Ida-Viru maakond

Teie 25.10.2018 nr 4-8/89-1

Meie 23.11.2018 nr 15-2/18/50564-2

Alutaguse vallas Iisaku aleviku, Täriveri küla ning Kasevälja küla jalg- ja jalgrattatee ja valgustuse projekti koostamise nõuded

Olete taotlenud Maanteeametilt nõudeid Ida-Viru maakonnas Alutaguse vallas Iisaku alevikus, Täriveri külas ja Kasevälja külas riigiteedega külgnevale alale kergliiklusteede projekteerimiseks. Arvestades, et kavandatavad teed on muuhulgas seotud liiklusohutuse tagamisega sõiduteel, peab Maanteeamet sobivamaks kasutada kergliiklustee asemel mõistet jalg- ja jalgrattatee (edaspidi JJT).

Esitatud taotluse alusel kavandatakse JJT rajamist:

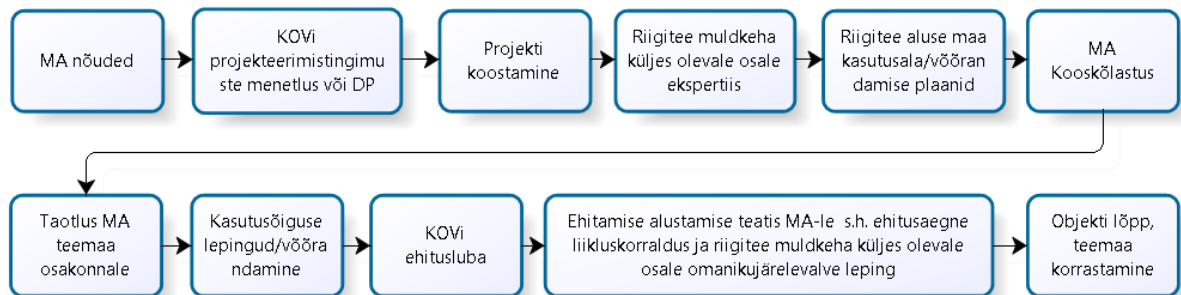
- 1) Iisaku alevikus riigitee nr 13155 Täriveri-Iisaku km 2,36-2,41 ja riigitee nr 35 Iisaku-Tudulinna-Avinurme km 0,00-0,80. Kavandatav JJT ca 835 m, riigiteest paremal, asfaltkattega, laiusega 2,5–3 m, valgustatud.
- 2) Täriveri külas riigitee nr 3 Jõhvi-Tartu-Valga km 30,90-31,41. Kavandatav JJT ca 485 m, riigiteest paremal, asfaltkattega, laiusega 2,5–3 m, valgustamata.
- 3) Kasevälja külas riigitee nr 3 Jõhvi-Tartu-Valga km 34,85-35,31. Kavandatav JJT ca 510 m, riigiteest vasakul, asfaltkattega, laiusega 2,5–3 m, valgustatud.

Täpsustavalt palute võimaldada kavandatavate kergteede rajamist riigimaanteede maale. Selgitame, et JJT tuleb eraldada riigiteest eraldusribaga, mis on vajalik teehoiutööde teostamiseks sh lume kogumiseks, sademete ärajuhtimiseks ning liiklusest tuleneva ohu vähendamiseks. Jalgtee ja sõidutee vaheline laius tuleb valida sõltuvalt maantee projektkiirusest ja projekteerimise lähtetasemest vastavalt majandus- ja taristuministri 05.08.2015 määruse nr 106 „Tee projekteerimise normid“ lisa „[Maanteede projekteerimismid](#)“ (edaspidi Normid) tabelile 7.5. Juhul kui rahuldava lähtetaseme ja kehtiva kiiruse juures on tagatud Normidele vastav eraldusriba riigitee maa-ala piires, võib Maanteeamet lubada JJT rajamist riigitee maa-alale. Maanteeamet on seisukohal, et üksnes põhjendatult (näiteks olemasolev hoonestus) ja Maanteeametiga eelnevalt kooskõlastatult võib kasutada lühikestel lõikudel madalamat projekteerimise taset või äärekivi/piirdega lahendit. Palume vajadusel kaaluda alternatiivseid JJT asukohti, et leida parim võimalik lahendus.

Kavandatavad JJT-d on kohalikud teed, mis ei kuulu riigitee koosseisu, mistõttu annab vastavalt ehitusseadustikule (edaspidi EhS) § 99 lg 2 projekteerimistingimused koos liikluskorralduse nõuetega kohaliku omavalitsuse üksus (edaspidi KOV). Arvestades avaliku huvi ja potentsiaalse

maade võõrandamise vajadusega KOVile soovitame korraldada JJT projekteerimistingimuste andmine avatud menetlusena või läbi detailplaneeringu protsessi. Ehitusloa annab JJT ehituseks KOV EhS § 39 lg 1 ja § 101 lg 1 alusel. Ehitusloa saab anda peale Maanteeameti poolset projekti kooskõlastust ja vajadusel riigitee aluse maa kasutusõiguse lepingute sõlmimist.

Maanteeameti huvi on riigitee püsimine ja korrakohane kasutamine. Nendel erandjuhtudel kus on vajadus JJT ehitada lõiguti riigitee mulde külge, tuleb vähemalt projekti sellele osale koostada ekspertiis ning ehitamine peab olema kaetud omanikujärelevalve lepinguga.

Tutvunud JJT paigutusega riigitee suhtes ja võttes aluseks ehitusseadustiku (EhS) ning Normid, esitab Maanteeamet **nõuded Alutaguse valla Iisaku aleviku, Tärivere küla ja Kasevälja küla JJT projektide koostamiseks:**

1. JJT ehitamiseks koostada tee ehitusprojekt (edaspidi Projekt) põhiprojekti staadiumis vastavalt majandus- ja taristuministri 02.07.2015 määrusele nr 82 „Tee ehitusprojektile esitatavad nõuded“. Projekti koostaval ettevõtjal ja/või isikul peab olema EhS kohane tee ehitusprojekti koostamise ja valgustuse projekteerimise pädevus.
2. Projekti koostamisel juhendada kehtivatest seadustest, normdokumentidest, standarditest ja Maanteeameti [juhenditest \(www.mnt.ee\)](http://www.mnt.ee). Tiheasustusalal võib juhendada Eesti Standardist EVS 843:2016 “Linnatänavad”.
3. JJT ja selle koosseisu kuuluvad rajatised projekteerida üldjuhul väljapoole riigiteealust maad.
4. Juhul kui JJT projekteeritakse riigitee alusele maale, tuleb projekti koosseisus esitada kasutusala või võõrandamise plaanid. Plaanidel tuua eraldi välja riigitee aluse maa kasutusse andmine tehnovõrgu teenindamiseks (teevalgustus, side- ja elektripaigaldised, sademeveekanaliseerimine vms).
5. Peale projekti kooskõlastust esitada taotlus Maanteeameti teemaa osakonnale maantee@mnt.ee riigitee aluse maa kasutamiseks andmiseks täites taotluse blanketi „Riigivara kasutamiseks andmise ja isikliku kasutusõiguse seadmise taotlus“ (www.mnt.ee/et/ametist/blanketid – riigimaa kasutusõiguse taotlemine).
6. Teostada projekti koostamiseks vajalikud geodeetilised uuringud vastavalt majandus- ja taristuministri 14.04.2016 määrusele nr 34 „Topo-geodeetilisele uuringule ja teostusmõõdistusele esitatavad nõuded“. Lisaks määruses toodule arvestada alljärgnevaga:
  - 6.1. Riigitee mõõdistada vastavalt Maanteeameti peadirektori 13.05.2008 kk nr 102 kinnitatud nõuetele „Täiendavad nõuded topo-geodeetilistele uurimistöodele teede projekteerimisel“.
  - 6.2. Mõõdistusala ja uuringud peavad olema piisavad projekti koostamiseks ja kontrollimiseks.
  - 6.3. Alusplaanil tuua välja kavandatava valgustrassi läheduses olevate puude võra ulatus.
  - 6.4. Mõõdistada olemasolevad riigitee truubid ning hinnata truupide seisukord (vaatlus, pildistamine). Hinnang koos vajaliku pildimaterjaliga lisada seletuskirja.
  - 6.5. Projekti kooskõlastamiseks esitamise hetkel peab geodeetilise mõõdistuse sh kooskõlastuste vanus olema kuni üks aasta.

7. Juhul kui JTT projekteeritakse riigitee muldele, tuleb teostada geoloogilised uuringud riigitee muldkeha kohta vastavalt majandus- ja taristuministri 24.04.2015 määrusele nr 32 „Ehitusgeoloogilisele uuringule esitatavad nõuded“. Uuringute tulemusena saadud pinnaste iseloomustused nimetuste, plastsus- ja filtratsiooninäitajate ja niiskuspiirkondadega kanda seletuskirja ja JTT pikiprofiilile.
8. Selgitada välja ning arvestada kehtivate planeeringute ning varem koostatud ja koostamisel olevate tee- ja valgustusprojektidega.
  - 8.1 Iisaku alevikus palume kaaluda võimalust ühendada kavandatav JTT olemasoleva jalgteega Tartu mnt 22 kinnistul (22401:001:0649).
9. Projekti seletuskirjas ja joonistel käsitleda riigitee kaitsevöönd vastavalt EhS § 71 lg 2 ning [riikliku teeregistri](#) kohased teede numbrid ja nimetused. Projekti seletuskirjas kirjeldada projekteeritud rajatiste paigutus riigitee suhtes (tee nr, nimetus, asukohta km).
10. Projektis käsitleda JTT-ga seotud riigitee liikluskorraldus, liiklussagedus ning teised vajalikud näitajad, mis on avalikult kättesaadavad [riiklikus teeregistris](#).
11. JTT eraldada riigiteest eraldusribaga, mis on vajalik teehoiutööde teostamiseks sh lume kogumiseks, sademevete ärajuhtimiseks ning liiklusest tuleneva ohu vähendamiseks. Normide tabeli 7.5 alusel on projekteeritava JTT ja riigitee vahelise eraldusriba minimaalne laius lähtetaseme rahuldava ja kiiruspiirangu 50 km/h puhul 5 m, piirkiiruse 90 km/h puhul 10 m. Üksnes põhjendatult (näiteks olemasolev hoonestus) ja Maanteeametiga eelnevalt kooskõlastatult (EhS § 99 lg 3 alusel) võib kasutada lühikestel lõikudel madalamat projekteerimise taset või äärekivi/piirdega lahendit. Arvestada lahenduse koostamisel ja lisada seletuskirja, et äärekiviga ristlõike vms puhul võib riigitee muldkeha nõlva lahti kaevata maksimaalselt 30 päevaks.
  - 11.1 Kasevälja külas riigitee nr 3 km 34,85-35,31 teeme ettepaneku projekteerida eraldusriba laius kiiruspiirangu 70 km/h järgi.
12. Maanteeametile tutvumiseks esitatud JTT skeemidel (lisad 1-3) on kõik JTT-d kavandatud ühele poole riigiteed, ilma riigitee ületuseta. Märkime, et juhul kui projekteerimise käigus ilmneb vajadus JTT üleviimiseks teisele poole riigiteed, tuleb hinnata võimalikke teeületuse lahendusi riigitee liiklussagedusest, riigitee laiusest, nähtavusest ja JTT kasutajate arvust lähtuvalt. Kavandatav lahendus peab olema ohutu, liiklejate jaoks üheselt mõistetav ning mitte tekitama riigiteele täiendavat liiklusohu. Vajadusel teha koostööd Maanteeameti piirkondliku liikluskorraldajaga.
13. Projektis (joonistel, seletuskirjas) käsitleda teede ristumiskohtade nähtavuskolmnurki ja riigiteele vajalikku külgnähtavust vastavalt Normide punktidele 5.2.7 ja tabelitele 2.14, 7.10 lähtetasemel rahuldav. Nähtavuskolmnurgad peavad olema näidatud projekti joonisel. Nähtavuskolmnurgas ja külgnähtavusalas ei tohi paikneda nähtavust piiravaid takistusi. Vajadusel näha ette metsa, võsa, heki, aia vm rajatise likvideerimine (EhS § 72 lg 2).
14. Üksnes põhjendatult võib projektis ette näha uusi Normide p 5.2.1. põhimõtetele vastavaid ristumiskohti. Uusi ristumiskohti saab kavandada ainult läbi KOVi poolt väljastatavate JTT projekteerimistingimuste või detailplaneeringu. Olevad ja uued ristumiskohad tähistada eri värvi tingmärkidega. Ristumiskohtade rajamise ja ümberehitamise lahendused koos põhjendusega käsitleda projektis.
15. Palume projekteerida kohaliku tee nr 2240034 Metsa tn ristumine riigiteega nr 35 võimalikult täisnurga all.
16. Projekteerida JTT katend, vajadusel riigitee katend laiendustel ja riigitee katete taastamine (koos materjalidele esitatavate minimaalsete nõuetega).
17. Koostada JTT tüüpriistlõiked iseloomulikest kohtadest koos külgneva riigiteega (kinnistu piirid, katted, muldkeha, veeviimarid, valgustus, tehnoõrgud jms). Joonistel määrata projekteeritud tee-elementide kaugused olemasoleva sõidutee välimisest servast ja kitsastes tingimustes täiendavalt kaugus tee teljest.
18. Koostada JTT ja vajadusel riigitee liikluskorraldus vastavalt projekteeritud lahendusele. Riigiteele paigaldatavad liiklusmärgid projekteerida vastavalt standardile EVS 613.

- Liiklusmärgid peavad olema paigaldatud tsingitud postidel (Tuulerõhk – WL4 (EVS-EN 12899-1 tabel 8, lumekoormus sahkamisest – DSL1-DSL3)). Projektis näidata olemasolevad, likvideeritavad ja projekteeritud liikluskorraldusvahendid.
19. Liikluskorralduse planeerimisel arvestada 2017. aasta keskmise ööpäevase liiklussagedusega riigiteel nr 35 351 autot/ööp, riigiteel nr 3 km 30,90-31,41 2880 autot/ööp ja riigiteel nr 3 km 34,85-35,31 1647 autot/ööp.
  20. Projekteerida sademevete ärajuhtimise lahendus ja esitada vertikaalplaneerimise joonis. Lahendus peab tagama vete piki- ja põiksuunalise äravoolu projekteeritavate ja olevate teede katetelt, muldkehast ja veeviimaritest. Joonistel näidata olemasolevad ja projekteeritud veeviimarid.
  21. Seletuskirjas märkida, et enne JJT ehituse algust tuleb koostada riigitee ehitusaegse liikluskorralduse projekt ja kooskõlastada Maanteeametiga.
  22. Lahendada projekti maastikukujunduse osa, milles määrata puhkekoha, pingi, aia, heki vm haljastuse asukoht ja rajamise nõuded.
  23. Valgustuse projekteerimisel arvestada alljärgnevaga:
    - 23.1 JJT Valgustamisel tuleb vältida sõiduteel liiklejate pimestamist vm häirivat ja eksitavat mõju. Koostatud JJT valgusarvutuses peab olema näidatud sõiduteele langeva heleduse L_m väärtused. Projekteeritavatest JJT valgustitest ei tohi külgnevale sõiduteele langeda heledust rohkem kui: $L_m=0,04 \text{ cd/m}^2$ 50-70 km/h alas ja $L_m=0,03 \text{ cd/m}^2$ 90 km/h alas. Kui sõiduteele lubatavat maksimaalseid heleduse väärtusi ei ole võimalik tagada, siis tuleb lahendada JJT ja sõidutee valgustamine teevalgustusega või kombineeritult.
    - 23.2 Enne valgustuspaigaldise üleandmist tellijale, teostada JJT valgustuse ehitaja poolt sõiduteele langeva valgustuse keskmise heleduse mõõtmised, veendumaks, et sõiduteele ei jõua JJT valgustitest heledust üle 0,03 või 0,04 cd/m^2 kohta ning esitada valgustuse mõõtmise protokoll, mis vastab standardile EVS-EN 13201-4 :2015.
    - 23.3 Seletuskirjas esitada valgustusklassi valiku arvutuskäik vastavalt standardile CEN/TR 13201-1:2014 Teevalgustus. Osa 1: Valgustusklasside valik. Valida konkreetseesse asukohta sobivad valgustid ja mastide optimaalne paigutus kasutades valgusarvutusprogrammi.
    - 23.4 Mastid projekteerida liiklejate ohutuse tagamiseks väljapoole teedel nõutud vaba ruumi. Juhinduda vaba ruumi laiuse määramisel Normide tabelist 2.17 ja EVS 843 joonistest 5.2-5.5 ja ptk 10.6 Tänavavalgustus p 6. Juhul kui kitsastes tingimustes ei ole võimalik tagada teega külgnevat vaba ruumi, tuleb kavandada täiendavad liiklusohutuse meetmed (liiklusmärgid, piirded, ohutuse standardile EVS_EN 12767 klassile HE vastavad mastid).
    - 23.5 Konfliktalade (ristmikud, ülekäigurajad, bussipeatus vms) valgustamisel peab arvestama projekti koostamisel kõigi liikluses osalejate ohutuse tagamise ja võimalusel liiklusohutuse parandamisega tuginedes Normide p 8.3 ja tänavatel EVS 843 ptk 10.6 Tänavavalgustus.
    - 23.6 Teeületuskoha (-raja) spetsiaalse optikaga valgustuse projekteerimisel näha ette riigitee ja külgneva ala valgustamine teevalgustusega, et sõidukijuht märkaks õigeaegselt ületuskohale lähenevat kergliiklejat (EVS 843 ptk 10.6 Tänavavalgustus).
    - 23.7 Projektis esitada valgustusarvutus koos valgustite valgustehniliste parameetritega ning nende valgustustehniliste arvutuste tulemustega, mis peavad olema vastavuses kehtiva standardiga. Valgustusarvutused esitada vähemalt alljärgnevas mahus:
      - 23.7.1 hinnanguvälja isoliinide ja halliskaala mudelid, kus tingimused oleksid täidetud vastavalt etteantud valgustusklassile ning näidatud oleks riigitee, eraldusriba, JJT jt valgustatud alad (vajadusel näidata eraldi);
      - 23.7.2 planeerimisandmetesse lisada valgustusklass, valgusti võimsus, valgustist väljuv valgusvoog (lm), valgustipunkti kõrgus, mastide vahe kaugus, konsooli kalle, konsooli pikkus.
    - 23.8 Valgustusprojekti asendiplaani joonisele märkida: valgustusklass; valgusti number, võimsus, masti kõrgus, konsooli pikkus; mastide vahekaugused (m) ja kaugus sõidutee jt

- teede servast; toitekaablite iseloomulikud näitajad.
24. Vältida tehnovõrkude paigaldamist riigitee alusele maale. Põhjendatud juhul ja eelneva kokkuleppe alusel lähtuda tehnovõrkude projekteerimisel riigitee alusele maale Normidest ptk 8 „Tehnovõrgud“ ja Maanteeameti juhendist „[Nõuded tehnovõrkude teemaale paigaldamise kavandamisel](#)“ ning lisaks tehnovõrkude valdaja esitatud tehnilistest tingimustest.
  25. Projektis näha ette ehitustöödega rikutud maa-ala (sh riigitee jt teede katendid, teepeenrad, muldkeha, veeviimarid vm) taastamine või korrastamine.
  26. JTT projekteerimine era- või riigi omandis olevatele maaüksustele kooskõlastada maaomanikega krundijaotuskava/kasutusplaani alusel.
  27. Projekt tervikuna kooskõlastada projektiga seotud tehnovõrgu valdajate, maaomanike ja ametkondadega.

Palume arvestada, et KOV tellimisel ehitatud JTT ja valgustus jääb KOV omandiks ja hooldamisele sõltumata asukohast ja ehitise aluse maa omandivormist. Kavandatava JTT ja valgustuse projekteerimise, maade omandamise, ehitamise ja omanikujärelevalve teostamise kulud kannab KOV.

Maanteeamet ei teosta põhiprojektide ekspertiisi ja ei vastuta projekti võimalike puuduste eest. Seetõttu palume huvitatud isikul tellida tee ehituse põhiprojekti ekspertiis vastavalt majandus- ja taristuministri 08.06.2015 määrusele nr 62 „Nõuded ehitusprojekti ekspertiisile“ vähemalt osas kus JTT on erandkorras lõiguti riigitee muldkeha küljes. Ekspertiis tellida Maanteeameti poolt heakskiidetud projektlahendusele enne projekti kooskõlastamist/ projektile nõusoleku andmist.

Projekt (tekstiline osa - pdf, digitaalsed joonised - nii pdf kui ka dwg või dgn, kooskõlastused – pdf või ddoc) esitada Maanteeametile EhS § 70 lg 3 alusel nõusoleku saamiseks ja/või EhS § 99 lg 3 alusel kooskõlastamiseks e-posti aadressil maantee@mnt.ee.

Käesolevad nõuded on projekti lahutamatu osa, mis kehtivad 2 aastat allkirjastamise kuupäevast.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Marten Leiten

planeeringute menetlemise talituse juhataja

Lisad: 1. Joonis_1.pdf
2. Joonis_2.pdf
3. Joonis_4.pdf

Kaie Kruusmaa

58805076 Kaie.Kruusmaa@mnt.ee